

Vattenväxter i Ivösjön 2004 och 2007 - en sammanfattning

Håkan Sandsten, Calluna AB Linköpings Slott 582 28 Linköping, 013-12 25 75

Vegetationen i norra och östra delen av Ivösjön inventerades 2004 och övriga delar 2007. Under 2007 hittades fler arter som är typiska för näringsfattigt vatten och de växte också djupare. Det beror nog inte på skillnader mellan åren utan på att vikarna i norr och området vid Bromölla är mer övergödda.

Större delen av Ivösjön hade en karaktär som är typisk för en näringsfattig sjö med kortskottsvegetation. Braxengräs, notblomster (Figur 1) och strandpryl är karaktärsarter som bildade täta mattor till relativt stort djup. Det gör att sjön som helhet hade ett stort naturvärde.

Det finns dock delar av sjön som inte var lika värdefulla och som hade karaktären hos en övergödd sjö. Det gällde framförallt längst in i vikarna i norr. Naturligtvis skulle det vara bra om man kunde minska övergödningen i vikarna och se till att förhållandena inte sprider sig längre ut i sjön. Absolut värst var det i Axeltorpsviken. Där växer några få arter som är tåliga för övergödning. Det såg ut som om stora områden växer igen med vass och näckrosor i Axeltorpsviken.

Ivösjön vattenväxter inventerades 2004 och 2007 och här sammanfattas resultaten. Dessutom

görs en samlad bedömning av Ivösjöns status. Den utgår från Naturvårdsverkets gamla och nya bedömningsgrunder för vattenväxter från 1999 resp. 2007. Bedömningen tar också hänsyn till förekomst av sällsynta arter, växternas täthet, maximala utbredningsdjup och kondition.

Ivösjön inventerades med snorkling och transekter vinkelrätt ut från stranden undersöktes från grunt till djupare vatten. Resultatet av inventeringarna i Ivösjön 2004 rapporterades av Sandsten (2005) och 2007 av Sandsten (2008).

Notblomster - en typisk kortskottsväxt i Ivösjön.

Sammanfattning av vad de nya och gamla bedömningsgrunderna säger om Ivösjön. Endast flytblads- och undervattensväxter ingår i datamaterialet. Den sista kolumnen innehåller en samlad bedömning av ekologisk status som kan skilja sig mot både nya och gamla bedömningsgrunder, se texten för förklaring.

Sjönamn	Inventerings- år	Nya BG		Gamla BG, bedömningsgrunder				Samlad bedömning av ekologisk status	
		TMI	Ekologisk kvot	Antal arter	Bedömning av artantal	Indikator- antal	Jämförvärde		Avvikelse
Ivösjön	2004	6,91	0,81	17	Artrikt	7,4	8	Obetydlig avvikelse	H
	2007	7,37	0,88	19	Mycket artrikt	7,3	8	Ingen eller obetydlig avvikelse	

Figur 2. Satellitbild över Ivösjön med undersökningsområdena inringade. Transekter som har nummer är från 2007 och sådana som har namn är från 2004. Bilden är gjord med hjälp av Garmin GPS, MapSource och Google Earth.

Artförekomst

Totalt påträffades 19 arter av flytblads- och undervattensväxter under 2007 och 17 arter under 2004, vilket bedöms som mycket artrikt respektive artrikt (Tabell 1). Artsammansättningen visar att sjön fortfarande har karaktären av en näringsfattig sjö med braxengräs (*Isoetes sp.*) och liknande kortskottsväxter på exponerade stränder, medan mer skyddade vikar uppvisar en mycket näringsrikare karaktär bland växterna. Status med de nya BG blir måttlig för 2004 och god för 2007. Inga sällsynta eller rödlistade arter hittades.

Täthet och djuputbredning

Många arter av undervattensväxter förekom från grunt ut till djupt vatten. Styvt braxengräs (*Isoetes lacustris*) förekom i täta vidsträckta mattor från 0,4 till 3,9 meters djup och notblomster (*Lobelia dortmanna*) förekom rikligt (Figur 1). Den kärlväxt som fanns djupast var grovnete (*Potamogeton lucens*) på 4,1 meter och *Nitella opaca* eller *N. flexilis* (sterila

exemplar går inte att artbestämma närmare) växte på 4,6 meter på Ivöns västra sida.

Samlad bedömning

Vikarna i norr samt området nära Bromölla har en näringsrikare karaktär än vad resten av sjön har. Om dessa områden skulle bedömas separat hade de bedömts ha måttlig status. Den stora rikedomen på arter och sammansättningen på växtsamhället, arternas maximala djuputbredning och deras täthet resulterar i att *Ivösjöns samlade status bedömdes vara hög.*

Referenser

- Sandsten H 2005. Undervattensväxter i Ivösjön och Levrasjön - Fälttest av metoder för basinventering och uppföljning av makrofyter i två Natura 2000 områden. Länsstyrelsen i Skåne län.
- Sandsten opubl. Undervattensväxter i några skånska sjöar 2007 - Gyllebosjön, Havgårdssjön, Ivösjön, Levrasjön, Lyngsjön, Odensjön och Rössjön. Calluna AB på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne.

Artlista över inventeringarna i Ivösjön under 2004 och 2007.

Artnamn	Svensk namn	2004	2007
<i>Nuphar lutea</i>	Gul näckros	x	x
<i>Nymphaea alba</i>	Vit näckros	x	x
<i>Persicaria amphibia</i>	Vattenpilört		x
<i>Eleocharis acicularis</i>	Nälsäv		x
<i>Isoetes lacustris</i>	Styvt braxengräs	x	x
<i>Littorella uniflora</i>	Strandpryl	x	x
<i>Lobelia dortmanna</i>	Notblomster	x	x
<i>Subularia aquatica</i>	Sylört	x	x
<i>Callitriche hermaphroditica</i>	Höstlånke		x
<i>Ceratophyllum demersum</i>	Hornsärv	x	
<i>Chara aspera</i>	Borststräfsse	x	x
<i>Chara virgata</i>	Papillsträfsse		x
<i>Elodea canadensis</i>	Vattenpest	x	x
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	Hårslinga	x	x
<i>Myriophyllum spicatum</i>	Axslinga	x	
<i>Nitella opaca/flexilis</i>	Matt- el glansslinka	x	x
<i>Potamogeton berchtoldii</i>	Gropnate		x
<i>Potamogeton crispus</i>	Krusnate	x	
<i>Potamogeton gramineus</i>	Gräsnate		x
<i>Potamogeton lucens</i>	Grovnate	x	x
<i>Potamogeton obtusifolius</i>	Trubbnate	x	
<i>Potamogeton natans</i>	Gäddnate	x	
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	Ålnate	x	x
<i>Ranunculus aquatilis</i>	Vattenmöja		x